

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 38. An Inquisitor prohibere possit laicis disputare de fide.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Item penitus cauetur rescripto Urbani iv. incipiente: Licet ex oibus. §. com. p. secundo, & alio rescripto Greg. ix. incipiente: Ille humani generis. que videmus in archiuo inquisitionis Bononiensis, et curamus imprimenda in bullario litterarum Apostolicarum in fine huius operis. Idem hoc inquisitionum privilegium tradit Bernar. Comensis in lucerna verbo, Inquisitor. §. 11.

Sed hodie in questuarijs in hoc locum non habet, cum eos susulerit Concilium Trident. sess. 4. r. 2. in fine. & sess. 2. de reform. c. 9.

In ceteris tamen praeceptoribus, & nunc, & olim habet haec Emerici, seu potius Rom. Pont. doctrina, quae licet de solis quaestuarijs loquatur, ad alios et trahenda est, cum par sit ubique, id est, nempe favor fidei. erit ergo idem statuendum. l. a Titio. ff. de ver. oblig. l. illud. ff. ad l. Aquil. notat Zabarel. in clem. du. §. ab olim. q. 12. in fine. de sepult. tradit Tabien. in sum. verbo, inquisitor. et Bernar. Comensis precitato loco. & notant Ioan. Andr. Gemmanus, Francus, in c. v. officium. §. com. p. secundo, de haeret. li. 6.

QVÆSTIO XXXVIII.

An Inquisitor prohibere possit laicis disputare de fide.

Ricesima octava questio est: Vtrum inquisitor possit excommunicare, vel aliam procedere contra laicos de fide catholica disputantes publice, vel priuate?

Respondemus, quod tales sunt excommunicandi, ut patet in c. Quicumque. de haere. lib. 6. §. inhihemus. ubi dicitur sic: Inhihemusque, ne cuiquam laice personae liceat publice, vel priuatum de fide cath. disputare: qui vero contrafecerit, excommunicationis laqueo innodetur: Eadem verba sunt in privilegio Alex. iv. Nouerit vniuersitas, &c. de hoc habetur plenius supra part. 1. q. 20. Vtrum liceat de fide publice disputare.

COMMENT. LXXXVII.

De materia huius questio copiose dictum est supra par. 1. super q. 10. prater Doctorem in c. quicumque: §. inhihemus. de haeret. lib. 6. ubi de hoc agitur abunde, vide B. Thom. 2. 2. q. 10. art. 7. Alphonsum Castrum lib. 1. c. 19. de iusta haeret. punitione, et seq. & alios quos super dicta questione retuli.

QVÆSTIO XXXIX.

An Inquisitor procedere possit contra aduocatos, & notarios patrocinantes haereticis, &c.

Ricesima nona questio est: Vtrum inquisitor possit procedere contra aduocatos, notarios, seu scriptores, praestantes haereticis, seu receptatoribus, defensoribus, ac fautoribus.

A eorundem, parociniorum, vel iuuamen, & contra eos, seu alios homines, libros, vel scripturas auctoritate Apost. seu legatorum eius factas, in quibus processus facti contra praedictos continentur, & eos cogere quatenus tradant ei?

Respondemus, §. sic: & primo patet de notarijs, & aduocatis praestantibus praedictis parocinijs, & iuuamē: vnde in c. si aduersus. de haer. dicitur sic: Si aduersus nos terra conserget, & infra: Quia plus timeri solet, quod specialiter iniungitur, quam quod generaliter imperatur: vobis aduocatis, & scriuarijs firmiter inhihemus, ne haereticis, credentibus, fautoribus, vel defensoribus eorundem in aliquo praestetis auxilium, consilium, vel fauorem: nec eis in causis, vel in factis, vel aliquibus litigantibus sub eorum examine vestrum patrocinium praebatis, & pro ipsis publica instrumenta, vel scripta facere nullatenus attētetis. Quod si contra praescriptis, ab officio vestro suspensos perpetua vos decernimus in famia subiacere.

Et secundo patet de habentibus processus, seu scripturas praedictas. vnde in c. Vt commissi. de haer. lib. 6. dicitur sic: Vt commissi vobis, & infra: Nec non faciendi a quibuslibet assignari vobis libros seu quaternos, & alia scripta, in quibus inquisitiones factae, ac processus per quoscunque auctoritate sedis Apostolicae, vel legatorum eius habiti contra haereticos continentur.

Idem habetur per omnia de verbo ad verbum in praefatis litteris Apostol. Clementis, Alexand. & Urbani iv. Prae cunctis. §. nec non.

COMMENT. LXXXVIII.

Ex hac questione dua potissimum colliguntur assertiones.

Prima est: Inquisitores procedere possunt contra eos, qui haereticis, vel eorum complacitis praestant auxilium, fauorem, aut patrocinium.

Altera est: Inquisitores compellere possunt eos, qui habent processus, aut qualibet alia instrumenta facta contra haereticos, ut sibi ea assignent.

Quantum ad primam assertionem spectat, videndum est, quae scriptiimus supra par. 2. super c. si aduersus, de haeret. et alibi super praescriptis questionibus, secundum de partis, quae hic non sunt inutiliter repetenda, & ideo altera est nunc breuiter declaranda.

Ac ante Bonifacium viij. quinquaginta sepe annis sancimus hoc ipsum de assignandis scripturis quibuslibet, & processibus factis contra haereticos. Alexand. iij. rescripto quodam incipiente: Cupientes. misso Fratribus Praedicatoribus inquisitoribus haereticis prauitatis in Lombardia, et Marebia Lanuensibus, quod ipsum vidimus in archiuo inquisitionis Bononiensis. Et paucis antea diebus quae haec scriberemus ex Assisio allatum est idem authenticum rescriptum missum Fratribus Minoribus ab eodem Alexand. iij. in quo plenius quaedam continentur, ea vero pars, quae de hoc disserit, quia huic loco lucem est allatura, transferenda huc fuit. habet ergo ita.

Alexander Episcopus seruus seruorum Dei dilectis filijs Fratribus de ordine Minoru